

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2025 m. liepos 30 d. Nr. 21RE-679
(AG-557/07-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Eglės Bilevičiūtės (pranešėja), Ingos Morkvėnienės ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė),

sekretoriaujant Evelinai Tamašauskienei,
dalyvaujant atsakovės Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos įgaliotai atstovei (*duomenys neskelbtini*),

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu vaizdo konferencijos būdu išnagrino pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) 2025-06-25 skundą (Komisijoje skundas reg. 2025-06-26 Nr. AG-557) dėl atsakovės Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2025-05-26 rašto Nr. (1.64Mr)7R-1928 „Dėl antstolio veiksmų“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas skunde prašo panaikinti atsakovės Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – ir atsakovė arba Ministerija) 2025-05-26 raštą Nr. (1.64Mr)7R-1928 „Dėl antstolio veiksmų“ (toliau – Raštas) ir įpareigoti Ministeriją pateikti motyvuotą bei teisės aktais pagrįstą atsakymą bei pagal kompetenciją inicijuoti tyrimą dėl galimo neteisėto elektroninių varžytinių proceso konfidencialumo pažeidimo ir iš to išplaukiančio tyrimo dėl drausminės atsakomybės antstoliui pradėjimo.

Paaikino, kad 2025-05-16 kreipėsi į Ministeriją pareiškimu dėl galimo neteisėto asmens duomenų atskleidimo, neteisėto informacijos apie asmens privatų gyvenimą rinkimo ir atskleidimo bei viešųjų elektroninių varžytinių proceso konfidencialumo pažeidimo. Prašė pagal kompetenciją: 1) pradėti tyrimą antstolio atžvilgiu dėl galimo neteisėto pareiškėjo asmens duomenų atskleidimo, informacijos apie pareiškėjo privatų gyvenimą rinkimo ir atskleidimo nežinomiems asmenims; 2) pradėti tyrimą dėl galimo elektroninių varžytinių proceso konfidencialumo pažeidimo; 3) informuoti apie tyrimo eigą ir priimtus sprendimus.

Pareiškėjas nesutinka su Ministerijos Raštu pateiktu atsakymu. Pareiškėjas 2025-05-15 pareiškimu neprašė vertinti antstolio procesinių veiksmų, susijusių su varžytinėmis, nes tai yra teismo kompetencija. Iš Ministerijai pateikto antstolio paaikškinimo akivaizdu, kad jis pateikė bendro pobūdžio informaciją, susijusią su vykdomomis bylomis dėl skolų išieškojimo, kas yra visiškai nesusiję su pareiškėjo 2025-05-16 pareiškimu išdėstytomis aplinkybėmis. Ministerija priėmė paaikškinimą visiškai nesigilinus, kad pareiškėjas kėlė klausimą dėl galimo elektroninių varžytinių proceso konfidencialumo pažeidimo ir iš to išplaukiančių antstolio veiksmų, dėl kurių turėtų būti iniciuotas tyrimas. Ministerija netyrė pareiškėjo išdėstytų aplinkybių, kad pareiškėjui skambinęs nepažįstamas asmuo, kuris prisistatė varžytinių laimėtoju, būtent iš antstolio sužinojo apie tai, kad pareiškėjas apskritai dalyvavo varžytinėse, sužinojo pareiškėjo asmens duomenis, pareiškėjo teismui

pateikto skundo turinį ir pan., kas įrodo, kad antstolis neužtikrino elektroninių varžytynių proceso konfidencialumo bei neteisėtai atskleidė pareiškėjo asmens duomenis, pareiškėjo teismui pateikto skundo turinį, pareiškėjo planuotą varžytinėse mokėti kainą. Nors Ministerijos Rašte nurodoma, kad antstolis nurodė, kad apie pareiškėją ir pareiškėjo privatų gyvenimą duomenų nerenka ir nesidalina, tačiau kyla klausimas kaip ir koku būdu pareiškėjui skambinės asmuo sužinojo apie pareiškėjo dalyvavimą varžytinėse. Akivaizdu, kad antstolis Ministerijai pateikė neatitinkančius tikrovės duomenis, o Ministerija visiškai to nevertino, pateikė formalų, biurokratinį atsakymą.

Pareiškėjas pažymėjo, kad iš Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 3 straipsnio 5 punkte nurodyto išsamumo principo išplaukia, kad atsakovė, pateikdama skundžiamą raštą pažeidė VAI. Konstitucinis teismas yra pažymėjęs, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas atsakingo valdymo principas. Priimami valstybės pareigūnų sprendimai turi būti teisėti, pagrįsti ir aiškūs, kiti asmenys turėtų galimybę juos nustatyta tvarka ginčyti. Pagal Lietuvos vyriausio administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką formaliai ir biurokratiškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu. Turi būti vadovaujamosi ir teisėtumo principu. Viešojo administravimo institucijos veiksmai, kai nesiremiamas gero administravimo principu siekiant padėti besikreipiančiam asmeniui įgyvendinti jo teises, o formaliai ir biurokratiškai vykdomos funkcijos, pripažintini neteisėtais.

Atsakovė Ministerija prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad 2025-05-16 gavo pareiškėjo pareiškimą, 2025-05-20 raštu kreipėsi į antstolį dėl informacijos pateikimo, 2025-05-21 gavo antstolio raštą ir Raštu atsakė pareiškėjui.

Ministerija Raštu informavo pareiškėją, kokiose srityse Ministerija vykdo antstolių veiklos kontrolę. Atkreipė dėmesį, kad antstolio turto pardavimo iš varžytynių veiksmų vertinti Ministerija neturi teisės. Ministerija išaiškino, kad galiojantys Lietuvos Respublikos įstatymai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai ir Ministerijos nuostatai nesuteikia Ministerijai įgaliojimų vertinti antstolių procesinius veiksmus, nes šių klausimų nagrinėjimas nepatenka į Ministerijos kompetencijos ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro (toliau – Teisingumo ministras) veiklos valdymo sritį. Tačiau, Ministerija, savo kompetencijos ribose, siekdama pašalinti abejones dėl galimai netinkamo teisės aktų taikymo, paprašė antstolio pateikti informaciją, susijusią su pareiškėjo pareiškime nurodytomis aplinkybėmis. Antstolis nurodė, kad apie pareiškėją ir jo privatų gyvenimą duomenų nerenka, nekaupia ir su kitais asmenimis nesidalina.

Pareiškėjo prašymas pradėti tyrimą antstolio atžvilgiu dėl galimo neteisėto pareiškėjo duomenų atskleidimo, informacijos apie pareiškėjo privatų gyvenimą rinkimo ir atskleidimo tretiesiems asmenims (nežinomiems asmenims), dėl elektroninių varžytynių proceso konfidencialumo pažeidimo nepatenka į Ministerijos kompetenciją, kadangi nagrinėti asmenų prašymus, skundus ir pranešimus bei teikti konsultacijas dėl asmens duomenų ir privatumo apsaugos pavesta Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai (toliau – Inspekcija). Inspekcija yra viena iš nepriklausomų asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijų, pagal kompetenciją vykdanči 2016-04-27 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR) taikymo priežiūrą ir įgyvendinanti kituose Lietuvos ir Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytas užduotis. Inspekcijoje gauti skundai dėl teisės aktų, kurių priežiūrą atlieka Inspekcija, galimų pažeidimų nagrinėjami, sprendimai priimami vadovaujantis BDAR, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nagrinėjamų skundų nagrinėjimo tvarkos aprašu, patvirtintu Inspekcijos direktoriaus 2021-03-02 įsakymu Nr. 1T-20 (1.12.E). Atsižvelgus į tai, kad pareiškėjas pareiškimą adresavo ir Inspekcijai, kuri pagal kompetenciją privalo nagrinėti asmenų prašymus, skundus ir pranešimus bei teikti konsultacijas dėl asmens duomenų ir privatumo apsaugos, Ministerija nurodė pareiškėjui, kad pareiškimas toje dalyje dėl galimai neteisėto asmens duomenų tvarkymo, Ministerijos nebus nagrinėjamas.

Ministerijos vertinimu, Raštas atitinka VAI 10 straipsnio 4–8 dalyje nustatytus reikalavimus, keliamus administraciniam aktui. VAI 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas išsamumo

principas nereiškia, kad viešojo administravimo subjektas gali veikti *ultra vires* ir spręsti savo kompetencijai nepriskirtus klausimus. Ministerija pareiškėjo prašymus savo kompetencijų ribose išnagrinėjo išsamiai ir tinkamai.

Komisijos posėdžio metu Ministerijos atstovė palaikė atsiliepime išdėstytus argumentus.

Skundas atmestinas

Pareiškėjas 2025-05-15 pasirašytame pareiškime „Dėl galimo neteisėto asmens duomenų atskleidimo, neteisėto informacijos apie asmens privatų gyvenimą rinkimo ir atskleidimo bei viešųjų elektroninių varžytynių Nr. 283605 proceso konfidencialumo pažeidimo“ (toliau – ir 2025-05-15 pareiškimas), adresuotame gavėjams Ministerijai ir Inspekcijai, nurodė, kad 2025-03-24 dalyvavo antstolio organizuotose elektroninėse varžytinėse. Dėl portalo veiklos sutrikimų pareiškėjui nebuvo atnaujinama informacija, todėl neturėjo galimybės pateikti pasiūlymų dėl kainos. Dėl to pareiškėjas kreipėsi į teismą, prašė pripažinti antstolio veiksmus neteisėtais, varžytines neįvykusiomis, turto pardavimo iš varžytinių aktą negaliojančiu, pritaikyti laikinąsias apsaugos priemones – stabdyti antstolio veiksmus dėl varžytinių procedūrų užbaigimo. Teismas 2025-04-11 priėmė nutartį civilinėje byloje tenkinti pareiškėjo prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo ir sustabdyti vykdymo veiksmus. Su pareiškėju 2025-04-23 telefonu susisiekė nepažįstamas asmuo, prisistatė kaip varžytinių laimėtojas ir pasiūlė atsiimti pareiškėjo 2025-04-10 pateiktą skundą teismui ir antstoliui bei įsigyti turą. Pareiškėjas buvo įsitikinęs, kad elektroninis procesas užtikrina dalyvių konfidencialumą, kiti dalyviai nežino kas varžosi, dalyviui sistema rodo tik jo pasiūlytą kainą ir didžiausią pasiūlytą kainą, dalyvių skaičius neskelbiamas. Pareiškėjas susisiekė su nepažįstamu asmeniu ir 2025-05-09 susitiko. Iš jo sužinojo, kad antstolis jam atskleidė visus pareiškėjo asmens duomenis, skundo teismui turinį. Prašė pagal kompetenciją: 1) pradėti tyrimą antstolio atžvilgiu dėl galimo neteisėto pareiškėjo asmens duomenų atskleidimo, informacijos apie pareiškėjo privatų gyvenimą rinkimo ir atskleidimo tretiesiems asmenims (nežinomiems asmenims); 2) pradėti tyrimą dėl galimo elektroninių varžytynių proceso konfidencialumo pažeidimo; 3) informuoti apie tyrimo eigą ir priimtus sprendimus.

Ministerija 2025-05-26 Rašte pareiškėjui nurodė, kad savo kompetencijos, nustatytos galiojančiais įstatymais, kitais teisės aktais bei Ministerijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-07-09 nutarimu Nr. 851, ribose teikia atsakymą, kuris negali būti laikomas oficialiu teisės aiškinimu ir nėra privalomas valstybės, savivaldybės institucijoms bei kitiems teisės subjektams. Ministerija informavo, kad antstolių veiklos kontrolę vykdo šiose srityse: kaip antstoliai (antstolių padėjėjai) laikosi Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo, Sprendimų vykdymo instrukcijos (toliau – Instrukcija), Antstolių profesinės etikos kodekso, kitų Teisingumo ministro tvirtinamų teisės aktų, reglamentuojančių antstolių veiklą, ir vykdymo išlaidų išieškojimo tvarkos, nesusijusios su vykdymo išlaidų dydžio apskaičiavimu (Antstolių įstatymo 27 straipsnio 2 dalis). Ministerija neturi teisės vertinti antstolių procesinės veiklos bei antstolių taikomų priverstinio vykdymo priemonių. Antstolių procesinės veiklos kontrolę gali atlikti tik teismas, kai paduodamas skundas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 510, 512 straipsniuose nustatyta tvarka. Atkreipė dėmesį, kad CPK 700 straipsnyje nustatyta, jog turto pardavimas iš varžytynių, turto perdavimas išieškotojui be varžytynių bei turto pardavimas skolininko pasiūlytam pirkėjui šio kodekso VI dalyje nustatyta tvarka yra speciali procesinė turto realizavimo forma. Tai yra, minėti veiksmai yra antstolio procesiniai veiksmai, kurių vertinti Ministerija neturi teisės.

Nurodė, kad Ministerija savo kompetencijos ribose, siekdama pašalinti abejones dėl galimai netinkamo teisės aktų taikymo, paprašė antstolio pateikti informaciją, susijusią su pareiškėjo pareiškime nurodytomis aplinkybėmis. Antstolis informavo atsakovę, kad jo kontoroje yra vykdomos penkios vykdomosios bylos dėl skolų išieškojimo iš skolininkų. Teismuose šiuo metu nagrinėjami penki skolininkų skundai dėl antstolio veiksmų. Varžytynių procesas baigtas 2025-03-24, paskelbtas laimėtojas. Varžytynės neužbaigtos dėl teismo pritaikytų laikinųjų apsaugos priemonių kol nebus išnagrinėtas pareiškėjo skundas dėl varžytynių. Apie teismo nustatytas laikinąsias apsaugos priemones yra informuotas ir varžytynių nugalėtojas. Pareiškėjo skunde aprašyto asmens antstolis nurodė nepažįstas. Vadovaujantis Instrukcijos 75 punktu, varžytynes organizavusiam antstoliui ne

vėliau kaip kitą darbo dieną elektroninių ryšių priemonėmis išsiunčiamas pranešimas, kuriame nurodomi tik varžytynės laimėjusio varžytynių dalyvio duomenys. Antstolis nurodė, kad apie pareiškėją bei pareiškėjo privatų gyvenimą duomenų nerenkaš, nekaupiaš, su kitais asmenimis nesidalinaš. Antstolis informavo, kad asmens duomenis pareiškėjas pateikė antstoliui teikdamas skundą dėl procesinių veiksmų – varžytynių vykdymo, tačiau duomenis apie pareiškėjo adresą, kontaktus galima rasti google.com paieškos sistemoje, rekvizitai.lt ir kt.

Ministerija nurodė, kad atsižvelgus į tai, kad pareiškėjas prašo pradėti tyrimą antstolio atžvilgiu dėl galimo neteisėto pareiškėjo duomenų atkleidimo, informacijos apie pareiškėjo privatų gyvenimą rinkimo ir atskleidimo tretiesiems asmenims (nežinomiems asmenims) bei į tai, kad pareiškimas taip pat adresuotas Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, pareiškėjo pareiškimas toje dalyje nebus nagrinėjamas. Ministerija pastebėjo, kad nėra duomenų, jog antstolis turėjo pareiškėjo, kaip varžytynių dalyvio, duomenis ir juos atskleidė kitiems asmenims, todėl pagal kompetenciją Ministerija neturi pagrindo spręsti dėl drausminės atsakomybės antstoliui inicijavimo.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas nesutinka su atsakovės Raštu.

Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo (toliau – AĮ) 13 straipsnio 1 dalis nustato, kad už šio įstatymo, Sprendimų vykdymo instrukcijos, Antstolių profesinės etikos kodekso, kitų teisės aktų, reglamentuojančių antstolių neprocesinę veiklą, vykdymo išlaidų išieškojimo tvarkos, nesusijusios su vykdymo išlaidų dydžio apskaičiavimu, pažeidimus arba kai teismo sprendime konstatuoti imperatyviųjų procesinės teisės normų pažeidimai (toliau – pažeidimas), antstoliui (antstolio padėjėjui) gali būti taikoma šiame įstatyme nustatyta drausminė atsakomybė. Iškelti antstoliui drausmės byla gali teisingumo ministras arba Lietuvos antstolių rūmų prezidiumas. Drausmės byla antstolio padėjėjui gali iškelti teisingumo ministras arba Lietuvos antstolių rūmų prezidiumas savo iniciatyva arba antstolio, su kuriuo antstolio padėjėjas yra sudaręs darbo sutartį, teikimu. Subjektas, turintis teisę iškelti antstoliui (antstolio padėjėjui) drausmės byla, prieš ją keldamas, Drausmės bylą iškėlimo ir nagrinėjimo taisyklėse nustatyta tvarka privalo pasiūlyti antstoliui (antstolio padėjėjui) pateikti paaiškinimus, susijusius su veiksmais ar neveikimu, dėl kurių gali būti keliami drausmės byla, ir pateikti turimus dokumentus (AĮ 13 straipsnio 2 dalis).

Ministerijos nuostatų 10.1 papunktyje nurodyta, kad Ministerija analizuoja ir apibendrina antstolių veiklos statistiką ir atlieka AĮ 6 straipsnio 1 ir 5 dalyse, 8 straipsnio 4 ir 7 dalyse, 21 straipsnio 9 dalyje, 27 straipsnio 2 ir 7 dalyse bei 38 straipsnio 1 dalyje nurodytas funkcijas.

Sprendimų vykdymo instrukcijos, patvirtintos Teisingumo ministro 2005-10-27 įsakymu Nr. 1R-352, 66 punktą nustato, kad asmuo, pageidaujantis dalyvauti varžytynėse, privalo identifikuoti savo tapatybę elektroniniu parašu arba per elektroninės bankininkystės sistemas. Identifikavęs tapatybę asmuo turi nurodyti savo kontaktinę informaciją (telefono numerį, elektroninio pašto adresą), gyvenamąją vietą (buveinę), banko sąskaitą, į kurią turėtų būti gražintas varžytynių dalyvio mokestis, jeigu varžytynių dalyvis varžytynių nelaimės, taip pat privalo patvirtinti, kad susipažino su varžytynių vykdymo, antstolių veiksmų apskundimo tvarka ir turto pardavimo iš varžytynių galimomis pasekmėmis. Jeigu asmuo varžytynėse dalyvauja per atstovą, šiame punkte nustatyta tvarka identifikuoti savo tapatybę, pateikti kitą šiame punkte nurodytą informaciją ir atlikti šiame punkte nustatytus veiksmus privalo atstovas. Atstovas taip pat privalo nurodyti atstovaujamojo vardą, pavardę, asmens kodą (juridinio asmens pavadinimą, kodą) ir atstovavimo pagrindą.

Antstolių veiklos tikrinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Teisingumo ministro 2002-12-30 įsakymu Nr. 400, 2 punkte nurodyta, kad antstolių veiklos eilinių ir neeilinių patikrinimus atlieka Teisingumo ministro įsakymu įgalioti Ministerijos valstybės tarnautojai. Antstolių veiklos neeilinių patikrinimą taip pat atlieka Lietuvos antstolių rūmų prezidiumo nutarimu įgalioti asmenys. Apraše nurodytais atvejais antstolių veiklos neeilinis patikrinimas gali būti atliekamas ir be Teisingumo ministro įsakymo ar Lietuvos antstolių rūmų prezidiumo nutarimo.

Taigi, pareiškėjas prašė Ministerijos pagal kompetenciją įvertinti pareiškėjo 2025-05-15 pareiškime nurodytus antstolio veiksmus. Ministerija atliko patikrinimą, paprašė antstolio pateikti paaiškinimus ir išnagrinėjus pareiškėjo pareiškimą, vadovaudamasi gero administravimo principu,

supažindino skundžiamu Raštu su atlikto tyrimo rezultatais. Papildomai akcentuotina, kad skundžiamas Raštas yra informacinio pobūdžio ir nesukelia teisinių pasekmių pareiškėjui.

Apibendrinant išdėstytą Komisija pažymi, kad Ministerija savo kompetencijos ribose tinkamai išnagrinėjo pareiškėjo 2025-05-15 pareiškimą. Atsakovės Raštas atitinka VAĮ reikalavimus, todėl jį naikinti pareiškėjo nurodytais argumentais nėra pagrindo kaip nėra pagrindo tenkinti ir išvestinį skundo reikalavimą dėl Ministerijos įpareigojimo pateikti motyvuotą bei teisės aktais pagrįstą atsakymą bei pagal kompetenciją inicijuoti tyrimą dėl galimo neteisėto elektroninių varžytinių proceso konfidencialumo pažeidimo ir iš to išplaukiančio tyrimo dėl drausminės atsakomybės antstoliui pradėjimo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) 2025-06-25 skundą atmesti.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Ingrida Sabaliauskienė

Komisijos narės

Eglė Bilevičiūtė

Inga Morkvėnienė